

اسرائیل و سودان

آلَمَحَهای کهن... و رویارویی نوین

www.ketab.ir

خالد، عبدالعزيز، ۱۹۶۶ - م. Khalid, Abd alAziz

سرشناسه:

اسرائیل و السودان... اطماع قدیمه و مواجهه جدیده. فارسی

عنوان قراردادی:

اسرائیل و السودان طمع‌های کهن... و رویارویی نوین / نویسندگان

عنوان و نام پدیدآور:

عبدالعزیز خالد، فضل‌الله شرف‌الدین؛ مترجم رضا عامری.

مشخصات نشر:

تهران: مرکز پژوهش‌های علمی و مطالعات استراتژیک خاورمیانه، ۱۳۹۴.

مشخصات ظاهری:

۲۴۳ ص.

شابک:

978-964-7914-47-5

وضعیت فهرست‌نویسی:

فیبا

موضوع:

اسرائیل و السودان... اطماع قدیمه و مواجهه جدیده

موضوع:

سودان -- تاریخ -- دخالت اسرائیل

موضوع:

اسرائیل -- تاریخ -- ۱۹۴۸ - ۱۹۶۷ م.

موضوع:

اسرائیل -- تاریخ -- قرن ۲۰ م.

موضوع:

سودان -- تاریخ -- ۱۹۵۶ م.

شناسنامه افزوده:

شرف‌الدین، فضل‌الله

شناسنامه افزوده:

عامری، رضا، ۱۳۴۰ - مترجم

شناسنامه افزوده:

مرکز پژوهش‌های علمی و مطالعات استراتژیک خاورمیانه

شماره کتابشناسی ملی:

۱۳۹۴ ۵۰۴۱ الف ۵/خ ۱۵۷/۵ DT

رده

۹۶۰

شم

۲۰۲۰۲۱

ناشر: مرکز پژوهش‌های علمی و مطالعات استراتژیک خاورمیانه، تهران

عنوان: اسرائیل و السودان

طمع‌های کهن و... رویارویی نوین

نویسندگان: عبدالعزيز خالد، فضل‌الله شرف‌الدین

مترجم: رضا عامری

چاپ و صحافی: آوا

چاپ اول: ۱۳۹۴

شمارگان: ۱۰۰۰

قیمت: ۲۵۰۰۰۰ ریال

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.

تهران: بلوار کشاورز، خیابان شهید نادری، شماره ۸

تلفن: ۸۸۹۷۲۱۸۷-۹۰

فهرست

۷	مقدمه دشر.....
۱۱	مقدمه متر.....
۱۳	آشنایی با سودان.....
۱۷	معرفی نویسنده.....
۱۹	معرفی مترجم.....
۲۱	مقدمه.....
۲۷	فصل اول: آب نیل در سیاست اسرائیل.....
۲۹	مبحث یکم.....
۲۹	اسرائیل .. کشور تشنه.....
۳۵	مبحث دوم.....
۳۵	تلاش برای رسیدن به آبهای نیل.....
۵۲	مبحث سوم.....
۵۲	از بین بردن یکپارچگی سودان برای دستیابی به آبهای نیل.....
۶۰	منابع فصل اول.....
۶۳	فصل دوم: جایگاه دریای سرخ در تفکر امنیتی رژیم صهیونیستی.....
۶۸	مبحث اول: اهمیت دریای سرخ.....
۷۲	مبحث دوم: راهبرد اسرائیل در دریای سرخ.....
۷۹	مبحث سوم: ابزارهای اجرای راهبرد اسرائیل در دریای سرخ.....
۹۵	فصل سوم: دخالت اسرائیل در جنوب سودان.....
۹۷	مبحث یکم: سودان در حافظه اسرائیل.....
۱۰۵	مبحث دوم: کشورهای همجوار سودان ... سکوهای پرتاب به سوی جنوب سودان.....
۱۲۰	مبحث سوم: مراحل دخالت در جنوب سودان.....

فصل چهارم: دخالت اسرائیل در دارفور.....	۱۳۷
مبحث اول: همسایه‌های غربی سودان، سکوها‌های پرتاب به سوی دارفور.....	۱۳۹
مبحث دوم: سازمان‌های یهودی، تشدیدکننده مسئله دارفور.....	۱۴۴
مبحث سوم: رخنه در میان رهبران جنبش‌های شورشی دارفور.....	۱۶۷
فصل پنجم: چرا اسرائیل شرق سودان را بمباران کرد؟.....	۱۸۷
مبحث اول: بمباران شرق سودان در رسانه‌های اسرائیلی و بین‌المللی.....	۱۸۹
مبحث دوم: پی‌آمدهای حمله به شرق سودان.....	۲۰۳
مبحث سوم: پیام و مفهوم بمباران.....	۲۱۵
فهرست منابع.....	۲۲۴

مقدمه ناشر

تأمل در تحرکات و تصمیمات صهیونیست‌ها طی ۶۰ سال اخیر، این نکته کلیدی را نشان می‌دهد که مقامات اسرائیل برای غلبه بر تنگناهای طبیعی [از قبیل عمق شکننده، کم‌آبی و محاصره شدن در سوی اعراب]، معادلات موجود را واری و نسبت به جست‌وجوی مناطق نفوذ و بازیگران هم‌سو اقدام کرده‌اند. نزدیکی اسرائیل با ایران در سال‌های پیش از انقلاب، نزدیکی استراتژیک با عربی در دهه ۱۹۹۰، کمک به تجزیه سودان و تولد کشور سودان جنوبی (سال ۲۰۰۵) و نیز پیمان استراتژیک با کشور اتیوپی، همه و همه گام‌هایی برای غلبه بر آن تنگناهای طبیعی بوده‌اند. پس از جدی‌ترین دشواری‌های استراتژیک صهیونیستی که اهمیتی فزاینده می‌یابد افزایش عمق استراتژیک، ششم اشغال‌گر قدس است که در پی دستیابی گروه‌های مقاومت به سلاح‌های بازدارنده، راج روحیه مقاومت در بخش‌های مهمی از جهان عرب، به شدت آسیب‌پذیر گشته است. اسرائیل با این دیرباز برای غلبه بر چنین معضلی، کوشیده‌اند به آب‌های مطمئنی دسترسی داشته باشند، متحدانی از بین غیر عرب‌ها دست و پا کنند و با ادامه عدم عضویت در میثاق‌های موری به نیت پیمان منع تکثیر هسته‌ای، بر ضعف‌های طبیعی خود در حوزه جغرافیا و موقعیت سرزمین غلبه کنند.

کتاب «اسرائیل و سودان: طمع‌های کهن و رویارویی نوین» بقلم دکتر عبدالعزیز خالد فضل‌الله شرف‌الدین در چهارچوب تحرکات رژیم صهیونیستی برای آسیب‌پذیری سرزمینی و کمبود شدید آب، داده‌ها و داورهای مفید و استواری را ارائه می‌کند که اطلاع از آنها برای تصمیم‌سازان و تصمیم‌گیران، بسیار اهمیت دارد. دکتر شرف‌الدین که خود دانش‌آموخته علوم سیاسی و نویسنده شش کتاب در باب سودان و روابط خارجی آن است، کوشیده است به این سوال پاسخ دهد که آیا سیاست‌های اسرائیل در خصوص امور داخلی و روابط خارجی سودان، تداومی دراز آهنگ دارد یا به‌صورت مقطعی و ادواری متحول می‌شود؟. نویسنده کتاب که علاوه بر دانش آکادمیک، در عرصه تصمیم‌سازی نیز دخیل بوده است، داورهای خود را به داده‌های متناسب و معتبر نیز استوار ساخته و بدین سخن مرکزی

پرداخته است که اولاً اسرائیلی‌ها، بیش از نیم قرن است که در پی دسترسی به آب رود عظیم نیل بوده و در این راستا طرح‌های گوناگونی را عرضه داشته‌اند. ثانیاً دریای سرخ به‌عنوان کانونی تجاری - استراتژیک، جایگاه بسیار تعیین‌کننده‌ای در تفکر امنیتی اسرائیل دارد، ثالثاً تجزیه سودان و تولد کشور جدیدی به نام سودان جنوبی در سال ۲۰۰۵، اقدامی بود که اسرائیلی‌ها برای تحقق آن کمک شایانی نمودند و اسرائیل سال‌هاست که در پی ایجاد و گسترش آشوب و اختلاف در کشورهای همسایه است. بالاخره نویسنده به تحلیل بمباران امکان دریای سرخ (واقع در شرق سودان) اشاره کرده و در تحلیل ریشه‌های آن تصریح می‌داند که اسرائیل قصد آن داشت که پایان دوران حصر ژئوپلیتیک خود را به گوش اعراب برساند و اثبات نماید که دریای سرخ دیگر دریایی عربی نیست و اسرائیل قادر است مناطق مشکوک به تحرکات ضد اسرائیلی و ضد یهودی را در نطفه خفه کند. این قدرت نمایی اسرائیل، البته بی‌سابقه بود، - ملات مکرر هواپیماهای رژیم صهیونیستی به نقاطی در خاک عراق، سوریه، لبنان و ... را هم که در حافظه خود دارند اما وجه تمایز حمله به سودان این بود که اسرائیل می‌خواست برای اولین بار تصریح کند که دریای سرخ، محدوده امنیتی اسرائیل است و تحرکات امنیتی این مناطق را تحت مآبیت این رژیم قرار دارد.

آنچه مطالعه کتاب «اسرائیل و سودان: طمع‌های کهن و رویارویی نوین» را ضروری می‌کند این است نویسنده کتاب از دانش و اطلاعات گسترده‌ای در خصوص تحولات سیاست خارجی رژیم اشغالگر قدس برخوردار است و اسنادات دقیق او، خود، مجموعه‌ای مستند از تصمیمات مقامات اسرائیلی و تحرکات آنها در حوزه سیاست خارجی است. نکته دوم که مطالعه این اثر را ضروری می‌نماید آهنگ منظومه‌ای کتاب است. این مضمون که دکتر شرف‌الدین به سیاست‌های اخیر یا اظهارات مقامات اسرائیلی اکتفا نکرده بلکه کوشش‌های راهبردی اسرائیل طی ۶۰ سال اخیر را مورد توجه قرار داده و علاوه بر آن، رات به اقدامات مقامات رژیم صهیونیستی نیز نظر می‌دوزد. علاوه بر این، اطلاعات قابل توجه نویسنده از تئوری‌ها و مبادی نظری سیاست خارجی توأم با لحن ملی‌گرایانه و متعهدانه او - با وجود اینکه بعضاً نافی بی‌طرفی آکادمیک است - کتاب را خواندنی ساخته است. شورمندی و نگاه حسرت‌آمیز نویسنده کتاب نسبت به بروز پی‌درپی اختلاف در جبهه ضد اسرائیلی، خواننده را ترغیب می‌کند تا ظرفیت‌های سودان و ظرفیت‌های اقدامات صهیونیست‌ها را پایش کند.

علاوه بر مولف کتاب، مترجم این اثر نیز خود از آشنایان به ادبیات عرب و موازین

دیپلماسی در خاورمیانه است. مترجم این اثر، به مدت هشت سال دیپلمات وزارت خارجه ایران در کشور سودان بوده و در مقام دبیر دوم سفارت (چهار سال) و نیز سفیر تام‌الاختیار (چهار سال بعدی) در این کشور حضور داشته و از نزدیک با جامعه و مقامات مراوده داشته است. علاوه بر این، تحصیل آکادمیک آقای رضا عامری در ترجمی زبان عربی، مخاطب را در خصوص نقاط دشوار متن مطمئن می‌سازد که مترجم راه را به خطا نرفته و صرف و نحو متن را در کنار اطلاعات سیاسی خود مطمع نظر داشته است. کمتر پیش می‌آید که مترجم یک متن، علاوه بر سواد آکادمیک (به‌عنوان مترجم رسمی قوه قضائیه) از اطلاعات سیاسی و دسترسی دیپلماتیک نیز برخوردار باشد و این دو در مترجم اثر حاضر، جمع است.

مرکز پژوهشی علمی و استراتژیک خاورمیانه به‌عنوان نهادی که دغدغه فهم و تحولات خاورمیانه را دارد قصد شایع‌تر شدن آن دارد که مباحث مربوطه به مخاطرات پیش‌رو در این منطقه را به اطلاع دانشجویان و نیز تصمیم‌گیران مربوط برساند. در همین راستا، مطالعه کتاب حاضر، به عموم دانشجویان مطالعات منطقه‌ای و روابط بین‌الملل توصیه می‌شود.

مقدمه مترجم

موضوع بررسی رابطه رژیم اشغالگر قدس با کشورهای جهان خصوصاً کشورهای عربی از زمان ظهور این مولود نامشروع تاکنون مورد توجه محافل سیاسی و آکادمیک بوده و با توجه به سیاست‌های تبعه‌طلبانه این رژیم در ملحق ساختن تدریجی سرزمین‌های اسلامی به منطقه تحت اشغال خرد، هرگونه تحرک و اقدامی در تقویت پایه‌های اشغال با حساسیت و واکنش کشورهای مذکور واقع شده است. متأسفانه این حساسیت، طی سنوات اخیر رو به کاهش نهاده و دولت‌ها با برقراری روابط سیاسی با این رژیم و بعضاً ورود به عرصه همکاری‌های راهبردی با آن، زشتی ایجاد رابطه با آن به امروز از آن به اسرائیل یاد می‌شود را از بین برده‌اند. نباید فراموش کرد که کشور عربی، مکتوب برای اثبات حقانیت خود در مخالفت با اشغال سرزمین‌های اسلامی و آزادسازی آن، حاضر شده و در فاصله سال‌های ۱۹۴۸ یعنی از پایان جنگ جهانی دوم تا پایان دهه ۷۰ چند جنگ تمام‌عمر با رژیم صهیونیستی را تجربه نمایند ولی بعد از شروع مذاکرات صلح خاورمیانه و غلبه خط سازش در میان برخی گروه‌های فلسطینی و حاکمان کشورهای عربی و تقویت لابی صهیونیستی در جهان، این روند رو به ضعف و افول نهاد تا جایی که امروز علیرغم وجود شور و غش ملت‌ها برای رویارویی با رژیم اشغالگر قدس، تحرک مؤثری را از سوی حکومت‌ها مشاهده نمی‌کنیم.

در این راستا، رابطه رژیم صهیونیستی از ابتدای ظهور تاکنون مورد عنايت نظریه‌پردازان سیاسی بوده و کشور سودان به دلیل موقعیت جغرافیایی و به عنوان مرز دین اسلام و مسیحیت و خصوصاً عبور رودخانه پهناور نیل از میان این کشور مورد توجه ویژه محافل صهیونیست واقع شده است. اینجاست که می‌توان به اهمیت موضوع کتابی که پیش روی شماست پی برد. زبان اصلی کتاب، عربی بوده که به فارسی برگردان شده است.